

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวบูรณาการตัวแบบสัญลักษณ์และการสร้างเครือข่าย
ทางสังคมเพื่อพัฒนาการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติก

The Effects of Using a Guidance Activities Package with Integration of Symbolic Model and Network
Construction on Adaptation of parents of Autistic Children in The Child Development
Enhancement Clinic of Nakhon Si Thammarat Maharat Hospital

สารภี นทีหลวง (Sarapee Nateeluang)¹ วัลภา สบายยิ่ง (Wunlapa Sabaiying)²
จรีลักษณ์ รัตนพันธ์ (Jareeluk Ratanaphan)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษากระบวนการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติก (2) เปรียบเทียบการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติกในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง และ (3) เปรียบเทียบการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติกในกลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองเด็กออทิสติกที่ได้รับการฝึกกระตุ้นพัฒนาการ คลินิกกระตุ้นพัฒนาการเด็ก โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช จำนวน 20 คน โดยการคัดเลือกแบบสุ่มเจาะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) ชุดกิจกรรมแนะแนวบูรณาการตัวแบบสัญลักษณ์และการสร้างเครือข่ายทางสังคมเพื่อพัฒนาการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติก (2) แบบวัดการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติก มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ ผลการวิจัยพบว่า (1) ก่อนการทดลองผู้ปกครองเด็กออทิสติกส่วนใหญ่มีการปรับตัวอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 111-140 คะแนน และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 21.91 (2) ผู้ปกครองเด็กออทิสติกในกลุ่มทดลองมีระดับการปรับตัวหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) ผู้ปกครองเด็กออทิสติกในกลุ่มทดลองมีระดับการปรับตัวในระยะหลังการทดลองและในระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว การบูรณาการตัวแบบสัญลักษณ์ การสร้างเครือข่ายทางสังคม ผู้ปกครองเด็กออทิสติก
การปรับตัว

¹ มหบัณฑิตหลักสูตรการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

Abstract

The purpose of this research was (1) to study the levels Adaptation of parents of Autistic Children; (2) to compare the Adaptation of parents of Autistic Children before and after use a Guidance Activities Package; (3) to compare the Adaptation of parents of Autistic after using the Guidance Activities Package with the follow up period. The research experimental group were 20 parents of Autistic Children selected by voluntarily sampling. The study instruments were (1) a Guidance Activities Package with Integration of Symbolic Model and Network Construction (2) . a questionnaire of the Adaptation of parents of Autistic Children with reliability test of .89 . The Percentage, Mean, Standard deviation and Dependent T-Test were employed for data analysis. The research finding showed that (1) the aspect means of Adaptation of parents of Autistic Children was at the mediem level with 111-140 of mean and 21.91 of standard diviation. (2) The Adaptation of parents of Autistic Children of the experimental group after using the Guidance Activities Package increased significantly at the .05 level. (3) No significant difference was found on Adaptation of parents of Autistic Children of the experimental group after using the Guidance Activities Package with the follow up period.

Keywords: Guidance activities package, Integration of symbolic model, Network construction, Parents of Autistic Children, Adaptation

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

บทนำ

ออทิสติก (Autistic) หรือออทิสซึมสเปกตรัม (Autism spectrum disorder) เป็นโรคทางจิตเวชที่เกิดจากหลายสาเหตุ เช่น พันธุกรรม การติดเชื้อไวรัสบางตัวในขณะตั้งครรภ์ หรือติดเชื้อในขณะคลอด ส่งผลให้เกิดความผิดปกติของสมองตั้งแต่กำเนิด และทำให้เกิดความบกพร่องทางพัฒนาการหลายด้าน เช่น มีพัฒนาการด้านภาษาและการสื่อสารที่เชื่องช้า พูดช้า ไม่สามารถทำตามคำสั่งง่ายๆ มีพัฒนาการด้านการเข้าสังคมที่ผิดปกติ ไม่ตอบสนองด้านอารมณ์ ไม่แสดงอาการดีใจหรือเสียใจ เข้ากับบุคคลอื่นไม่ได้ และมีพัฒนาการด้านพฤติกรรมการเล่นที่ซ้ำๆ และจำกัด ชอบเล่นตามลำพัง ความรุนแรงของโรคนี้จะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางภาษา สติปัญญา และความผิดปกติอื่นๆ ที่พบร่วมด้วย อาการของโรคออทิสติกนี้จะปรากฏตั้งแต่ในวัยเด็กอายุประมาณ 1 ปีขึ้นไป และจะแสดงอาการให้เห็นชัดเจนมากขึ้นเมื่อเด็กมีอายุประมาณ 3 ปีต่อเนื่องไปจนโตโดยไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้

มีการสำรวจจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2559 อ้างถึงในสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2559) พบว่าโรคออทิสติกในทุกประเทศทั่วโลกมีแนวโน้มเพิ่มสูงมากขึ้นมาโดยตลอด จากการสำรวจอุบัติการณ์หรือการเกิดของกลุ่มผู้ป่วยเด็กออทิสติกเปรียบเทียบกับเด็กปกติทั่วโลกพบว่ามีผู้ป่วยเด็กออทิสติก ประมาณ 4-5 คน ต่อประชากรเด็ก 10,000 คน ส่วนในประเทศไทยมีกลุ่มประชากรเด็กออทิสติกอยู่ประมาณ 6 คน ต่อประชากรเด็ก 1,000 คน ซึ่งอัตราส่วนดังกล่าวสูงชันมากกว่าที่เคยพบในรายงานของปี พ.ศ. 2509 พบว่ามีประชากรออทิสติกในประเทศไทยอยู่ประมาณ 4.5 / 1,000 เท่านั้น

ในปัจจุบันยังไม่มีวิธีการรักษาออทิสติกที่จำเพาะเจาะจงให้หายขาด หลายสถาบันที่เกี่ยวข้องกับออทิสติกในประเทศไทยได้ทำการพัฒนาวิธีการรักษาเด็กออทิสติกโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเพิ่มทักษะในการเข้าสังคมและทดแทนพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนของเด็กออทิสติก ซึ่งการดูแลช่วยเหลือเด็กออทิสติกจำเป็นต้องใช้หลายวิธีร่วมกัน แต่ทั้งนี้บุคลากรที่สำคัญที่สุดในการดูแลปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กออทิสติกได้แก่ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็กออทิสติกนั่นเอง บิดา มารดาหรือผู้ปกครองเป็นครูที่ใกล้ชิดกับเด็ก เป็นครูคนแรกของเด็ก ต้องมีทักษะในการอบรมเลี้ยงดูและสั่งสอนให้เด็กออทิสติกสามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้โดยไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับครอบครัว ชุมชน สังคม ซึ่งภาระหน้าที่ดังกล่าวนับได้ว่าเป็นภาระหน้าที่ที่ต้องใช้ความอดทน พยายาม และเสียสละมากที่สุด ข้อมูลจากการสอบถามโดยตัวผู้วิจัยเอง พบว่า บิดา มารดาหรือผู้ปกครองเด็กออทิสติกส่วนใหญ่มีความทุกข์ความเครียด ความวิตกกังวล ทั้งในขณะที่ยังไม่รู้ว่าเป็นบุตรหรือเด็กในปกครองของตนเป็นออทิสติก และในขณะที่ต้องเลี้ยงดูบุตรหรือเด็กในปกครองที่เป็นออทิสติกดังกล่าว และสิ่งที่บิดา มารดาหรือผู้ปกครองของเด็กออทิสติกเห็นที่สำคัญที่สุด ได้แก่ การปรับตัวและสภาพจิตใจของตัวตนเอง (ข้อมูลจากคลินิกพัฒนาการเด็ก โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช, 2559) สอดคล้องกับ ภาคินี มานะแท้ (2557) ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลของพ่อแม่กับพฤติกรรมเลี้ยงดูบุตรออทิสติกวัยรุ่น พบว่า ความวิตกกังวลด้านอารมณ์และความวิตกกังวลด้านร่างกายของพ่อแม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเลี้ยงดูบุตรออทิสติกที่เป็นวัยรุ่น

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้นนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะให้ความช่วยเหลือแก่เหล่าบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของเด็กออทิสติกให้มีความสามารถพัฒนาการปรับตัวในการเลี้ยงดูเด็กออทิสติก โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวบูรณาการตัวแบบสัญญาณและการสร้างเครือข่ายทางสังคมเพื่อพัฒนาการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติกที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เพื่อให้บิดา มารดาหรือผู้ปกครองของเด็กออทิสติกสามารถเลี้ยงดูและอบรมสั่งสอนให้บุตรหรือเด็กในปกครองที่เป็นออทิสติกของตนมีความสามารถอยู่ร่วมกับครอบครัว ชุมชน สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและความสุข

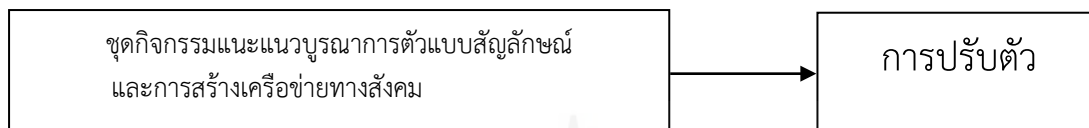
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติก
2. เพื่อเปรียบเทียบการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติกในกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวบูรณาการตัวแบบสัญญาณและการสร้างเครือข่ายทางสังคมเพื่อพัฒนาการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติก
3. เพื่อเปรียบเทียบการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติกในกลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลอง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้ปกครองเด็กออทิสติกที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวบูรณาการตัวแบบสัญลักษณ์และการสร้างเครือข่ายทางสังคมเพื่อพัฒนาการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติกมีการปรับตัวสูงขึ้นกว่าก่อนได้รับชุดกิจกรรม
2. ผู้ปกครองเด็กออทิสติกที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวบูรณาการตัวแบบสัญลักษณ์และการสร้างเครือข่ายทางสังคมเพื่อพัฒนาการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติกมีการปรับตัวในระยะหลังการทดลองระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยก่อนการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง

ประชากร ผู้ปกครองเด็กออทิสติกที่มารับการฝึกกระตุ้นพัฒนาการ คลินิกกระตุ้นพัฒนาการเด็ก โรงพยาบาลมหาราช นครศรีธรรมราช ในเดือนกันยายน-ธันวาคม พ.ศ. 2559

กลุ่มตัวอย่าง ผู้ปกครองเด็กออทิสติกที่มารับการฝึกกระตุ้นพัฒนาการ คลินิกกระตุ้นพัฒนาการเด็ก โรงพยาบาลมหาราช นครศรีธรรมราช ในเดือนกันยายน-ธันวาคม พ.ศ. 2559 จำนวน 20 คน ได้จากการคัดเลือกแบบสุ่มเจาะจง

ตัวแปรต้น ชุดกิจกรรมแนะแนวบูรณาการตัวแบบสัญลักษณ์และการสร้างเครือข่ายทางสังคมเพื่อพัฒนาการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติก

ตัวแปรตาม การปรับตัว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมแนะแนวบูรณาการตัวแบบสัญลักษณ์และการสร้างเครือข่ายทางสังคมเพื่อพัฒนาการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติก
2. แบบวัดการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติก มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .89

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ระดับการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติกด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติกก่อนและหลังการทดลองรวมทั้งในระยะติดตามผลด้วยการทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ (T-Dependent)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

ผลการวิจัย

1. ผู้ปกครองเด็กก๊อทิสติกส่วนใหญ่มีการปรับตัวอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ มีคะแนนจากแบบวัดการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กก๊อทิสติกอยู่ในช่วง 111-140 คะแนน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 55 ของประชากรในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาได้แก่ 81-110 คะแนน จำนวน 6 คน 141-170 คะแนน จำนวน 2 คน และ 171-200 คะแนน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 30, 10 และ 5 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงระดับการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กก๊อทิสติก

ระดับการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่าง	คะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การปรับตัวในระดับมากที่สุด	171-200	1	5
การปรับตัวในระดับมาก	141-170	2	10
การปรับตัวในระดับปานกลาง	111-140	11	55
การปรับตัวในระดับน้อย	81-110	6	30
การปรับตัวในระดับน้อยที่สุด	50-80	-	0
รวม	50-200	20	100

2. ผู้ปกครองเด็กก๊อทิสติกที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวบูรณาการตัวแบบสัญลักษณ์และการสร้างเครือข่ายทางสังคมเพื่อพัฒนาการปรับตัวมีระดับการปรับตัวสูงกว่าก่อนได้รับชุดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบระดับการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง

การทดลอง	N	mean	S.D.	df	t
ก่อนการทดลอง	20	121	21.91	19	7.673*
หลังการทดลอง	20	157	17.12		

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. ผู้ปกครองเด็กก๊อทิสติกที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะแนวบูรณาการตัวแบบสัญลักษณ์และการสร้างเครือข่ายทางสังคมเพื่อพัฒนาการปรับตัวมีระดับการปรับตัวหลังจากได้รับชุดกิจกรรมและในระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองและระยะติดตามผล

การทดลอง	N	mean	S.D.	df	t
หลังการทดลอง	20	157	17.12	19	2.00
ระยะติดตามผล	20	152	16.18		

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติกก่อนได้รับชุดกิจกรรมแนะนำบูรณาการตัวแบบสัญลักษณ์และการสร้างเครือข่ายทางสังคมเพื่อพัฒนาการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติก อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการจัดกิจกรรมแนะนำฯ พบว่า ปัจจัยที่ทำให้การปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติกอยู่ในระดับดังกล่าวเนื่องจากเกิดความกดดันและความเครียดในการที่ต้องใช้เวลาส่วนใหญ่เลี้ยงดูและเด็กออทิสติกซึ่งมีพฤติกรรมผิดปกติจากเด็กธรรมดาทั่วไปและผู้ปกครองไม่มีความรู้ที่จะจัดการกับพฤติกรรมนั้น ๆ ได้ เช่น มีอารมณ์แปรปรวน หัวเราะหรือร้องไห้โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร กรีดร้องเสียงดังหรือร้องไห้เป็นเวลานานเมื่อถูกขัดใจ และการทำร้ายตนเองเมื่อเกิดความไม่พอใจ เป็นต้น รวมถึงความจำเป็นทางเศรษฐกิจที่ทำให้พ่อและแม่ของเด็กออทิสติกไม่สามารถร่วมกันเลี้ยงดูและช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้เนื่องจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสามีที่มีหน้าที่ในการทำงานหาเลี้ยงดูแลครอบครัว ทำให้ไม่มีเวลามาช่วยเหลือในด้านการดูแลเด็กออทิสติก ภาระที่ต้องรับหน้าที่ในการดูแลลูกออทิสติกเป็นส่วนใหญ่จึงเกิดอาการเครียดและกดดันสอดคล้องกับ เชะไมพร พงษ์พานิช (2557) ที่ได้ศึกษาผลของโปรแกรมการฝึกทักษะครอบครัวสำหรับผู้ปกครองและผู้ป่วยกลุ่มอาการออทิสติก พบว่า ผู้ปกครองเด็กออทิสติกเกือบทั้งหมดมีความเครียดเกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมของบุตร และส่วนหนึ่งไม่รู้ว่า จะจัดการกับพฤติกรรมนั้น ๆ อย่างไร ผู้ปกครองส่วนใหญ่พยายามที่จะแก้ไขหรือเผชิญกับพฤติกรรมของบุตร แต่บางส่วนยังไม่แน่ใจว่าสิ่งที่ตนเองได้ใช้ในการแก้ปัญหาพฤติกรรมของบุตรถูกต้องหรือไม่ และผู้ปกครองเด็กออทิสติกยอมรับว่ามีความเครียดในการเลี้ยงดูและสอนบุตร การช่วยเหลือของคู่ครองจะช่วยลดความเครียดในการดูแลบุตรได้ แม้จะมีลักษณะการสอนบุตรที่ไม่เหมือนกันก็ตาม

2. ผู้ปกครองเด็กออทิสติกในกลุ่มทดลองที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะนำบูรณาการตัวแบบสัญลักษณ์และการสร้างเครือข่ายทางสังคมเพื่อพัฒนาการปรับตัวมีระดับการปรับตัวสูงขึ้นกว่าก่อนได้รับชุดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าชุดกิจกรรมแนะนำบูรณาการตัวแบบสัญลักษณ์และการสร้างเครือข่ายทางสังคมเพื่อพัฒนาการปรับตัวที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถทำให้ผู้ปกครองเด็กออทิสติกเพิ่มระดับการปรับตัวขึ้นได้ ทั้งนี้สืบเนื่องจากการบูรณาการตัวแบบสัญลักษณ์ในชุดกิจกรรมเน้นความสำคัญของการพัฒนาการปรับตัวของบุคคลด้วยการเสนอตัวแบบเพื่อทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้โดยการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบ ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความคิดทัศนคติ หรือพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกับลักษณะของตัวแบบที่นำเสนอตามที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้การเสนอตัวแบบทั้งสองอย่าง คือ การเสนอตัวแบบบุคคล และการเสนอตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ จึงส่งผลให้ผู้ปกครองเด็กออทิสติกในกลุ่มทดลองจดจำลักษณะของตัวแบบและนำมาช่วยในการปรับตัวได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับ แบนดูรา (Bandura, 1986 อ้างถึงใน ปิยะนุช เพชรศิริ, 2550, น. 45) ที่มีแนวคิดว่าการเสนอตัวแบบเป็นวิธีการที่ทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ โดยการสังเกตพฤติกรรมและผลกรรมของตัวแบบ ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความคิด ทัศนคติ หรือพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกับลักษณะของตัวแบบที่นำเสนอตามที่กำหนดไว้ รวมถึงการสร้างเครือข่ายทางสังคมที่โยงใยกลุ่มผู้ปกครองเด็กออทิสติกในกลุ่มทดลองเข้าไว้ด้วยกัน มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ช่วยกันแบ่งปันประสบการณ์และวิธีการแก้ไขปัญหาการเลี้ยงดูและเด็กออทิสติกให้กันอย่างไม่ปิดบัง ทำให้ผู้ปกครองเด็กออทิสติกในกลุ่มทดลองมีกำลังใจในการเลี้ยงดูและเด็กออทิสติก และสามารถปรับตัวทั้งในด้านร่างกาย ความรู้สึกภายใน บทบาทหน้าที่ และการพึ่งพาอาศัยกันได้เป็นอย่างดี

3. ผู้ปกครองเด็กออทิสติกในกลุ่มทดลองที่ได้รับชุดกิจกรรมแนะนำบูรณาการตัวแบบสัญลักษณ์และการสร้างเครือข่ายทางสังคมเพื่อพัฒนาการปรับตัวมีระดับการปรับตัวหลังจากได้รับชุดกิจกรรมและในระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน ซึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าชุดกิจกรรมแนะนำบูรณาการตัวแบบสัญลักษณ์และการสร้างเครือข่ายทางสังคมเพื่อพัฒนาการปรับตัวที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนอกจากจะสามารถช่วยให้ผู้ปกครองเด็กออทิสติกมีระดับการปรับตัวหลังจากได้รับชุดกิจกรรมเพิ่มสูงขึ้นแล้ว ยังสามารถคงระดับการปรับตัวดังกล่าวไว้ได้ในระยะติดตามผลซึ่งมีช่วงระยะเวลาห่างกันประมาณ 2 สัปดาห์ เนื่องจากชุดกิจกรรมแนะนำบูรณาการตัวแบบสัญลักษณ์และการสร้างเครือข่ายทางสังคมเพื่อพัฒนาการปรับตัวที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพในด้านการช่วยเหลือให้ผู้ปกครองเด็กออทิสติกเกิดการเรียนรู้จากตัวแบบสัญลักษณ์ และเมื่อผู้ปกครองเด็กออทิสติกนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาประกอบการพิจารณาตัดสินใจอย่างมีเหตุผลก็จะมีผลให้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

สามารถเลือกวิธีการไปจนถึงวางแผนการในการปรับตัวและเลี้ยงดูแลเด็กออทิสติกในปกครองได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การสร้างเครือข่ายทางสังคมของพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กออทิสติกด้วยกันยังเป็นผลดีต่อผู้ปกครองเด็กออทิสติกในด้านการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเมื่อผู้ใดผู้หนึ่งเกิดปัญหาทั้งจากการปรับตัวและการเลี้ยงดูแลเด็กออทิสติก อีกทั้งการที่ผู้วิจัยเข้าไปเป็นส่วนกลางของเครือข่ายสังคมดังกล่าวยังมีส่วนช่วยในการให้ข้อมูล ให้กำลังใจ จนผู้ปกครองเด็กออทิสติกสามารถปรับตัวได้ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ และใช้ชีวิตอยู่กับการเลี้ยงดูแลเด็กออทิสติกได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับ สุริวรรณ แจ้งจิตร (2558) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์เครือข่ายทางสังคม พบว่า สมาชิกของเครือข่ายที่เป็นศูนย์กลางหรือส่วนกลางจะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสมาชิกอื่น ๆ มากที่สุด และมีความสำคัญสูงสุดในเครือข่ายสังคม สามารถแพร่กระจายข่าวสารไปยังสมาชิกอื่นในเครือข่ายได้มากที่สุด สมาชิกเครือข่ายที่เป็นศูนย์กลางหรือส่วนกลางที่มีความรู้ความสามารถสูงจะมีส่วนในการกระตุ้นให้เครือข่ายเกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ ประสบการณ์ความเชี่ยวชาญ เพิ่มโอกาสในการจัดการปัญหา เนื่องจากเกิดการพบปะและมีกิจกรรมร่วมกัน มีการติดต่อกัน ทำให้เกิดการปรับตัวเพื่อลดจุดอ่อนและแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง และทำให้มีศักยภาพในการเผชิญกับปัญหาด้านต่าง ๆ จนสมาชิกของเครือข่ายสามารถพึ่งพาตนเองได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ชุดกิจกรรมและแนวบูรณาการตัวแบบสัญลักษณ์และการสร้างเครือข่ายทางสังคมเพื่อพัฒนาการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีจุดประสงค์เพื่อใช้กับผู้ปกครองเด็กออทิสติกโดยเฉพาะ หากต้องการนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ควรมีการปรับปรุงและประยุกต์ให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง รวมถึงควรมีการทดลองใช้ก่อนนำไปใช้จริง
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลจากการวิจัยไปใช้ในการหาแนวทางเพื่อพัฒนาการปรับตัวหรือพัฒนาคุณลักษณะอื่นของผู้ปกครองเด็กออทิสติก เพื่อให้สามารถเลี้ยงดูแลเด็กออทิสติกในปกครองได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการติดตามผลของการใช้ชุดกิจกรรมเป็นระยะ ๆ เช่น 3 เดือน 6 เดือน หรือ 12 เดือน เพื่อศึกษาความคงทนของพัฒนาการด้านการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่าง
2. ควรนำชุดกิจกรรมและแนวบูรณาการตัวแบบสัญลักษณ์และการสร้างเครือข่ายทางสังคมเพื่อพัฒนาการปรับตัวของผู้ปกครองเด็กออทิสติกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปประยุกต์และทดลองใช้เพื่อศึกษาผลการพัฒนาการด้านการปรับตัวของกลุ่มตัวอย่างอื่นที่มีลักษณะปัญหาใกล้เคียงกัน

เอกสารอ้างอิง

- ชไมพร พงษ์พานิช. (2557). ผลของโปรแกรมการฝึกทักษะครอบครัวสำหรับผู้ปกครองและผู้ป่วยกลุ่มอาการออทิสติกที่มารับการบำบัดรักษาที่โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์. บทความ วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข.
- ปิยะนุช เพชรศิริ. (2550). ผลการให้ความรู้โดยใช้ตัวแบบบุคคลต่อความวิตกกังวลและพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยสูงอายุผ่าตัดต่อกระเจก. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ภาคินี มานะแท้. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลของพ่อแม่กับพฤติกรรมการเลี้ยงดูบุตรออทิสติกวัยรุ่น. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2545). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุริวรรณ แจ้งจิตร. (2558). การวิเคราะห์เครือข่ายทางสังคม กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกาญจนบุรี.